

Explaining the status of happy city criteria in urban planning Case study: Salmanshahr city

Asiah Nasiri¹, Leila Ebrahimi²✉, Mehrdad Ramzanpour³📧, Kia Bozorgmehr⁴

1. Department of Geography, Chalous Branch, Islamic Azad University, Chalous, Iran.

E: nasiri_assa@yahoo.com

2. Department of Geography, Chalous Branch, Islamic Azad University, Chalous, Iran.

E: Leyla.ebrahimi@iauc.ac.ir (Corresponding Author)

3. Department of Geography, Chalous Branch, Islamic Azad University, Chalous, Iran.

E: mehr5490@yahoo.com

4. Department of Geography, Chalous Branch, Islamic Azad University, Chalous, Iran.

E: kiaboorgmehr51@yahoo.com

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Keywords

happiness
happy city
planning
Salmanshahr city

Can also be an expression of the quality of the spaces. Therefore, happiness can be considered as vitality, a basic quality in urban spaces. This research aims to explain the criteria of the happy city in urban planning in Salmanshahr city. This research is descriptive-analytical and the data collection method is field. Using theoretical foundations and research background, a questionnaire was designed and 400 questionnaires were distributed among the statistical population using Cochran's formula. Data analysis was done using SPSS software in the form of descriptive and inferential analysis. According to the review of the theoretical background of the research as well as the study of the theoretical foundations, the most important environmental variables that can affect the happiness of citizens were identified. These variables are: visual beautification of the city, access and transportation, housing, life and vitality, sense of security, social interactions, territorialism and sense of belonging, green space and nature, environmental health, tourism spaces, play and sports spaces, income and employment. which are divided into five general dimensions, visual, physical, socio-cultural, environmental, urban and economic services and facilities. The findings of the research show that the average feeling of happiness based on the Vinhoven method among the citizens of Salmanshahr city was 5.65 out of 10. According to the results of the Sperman correlation coefficient test, all research variables are related to the dependent variable of the research (happiness) and also according to the results of the Kruskal-Wallis test, the investigated indicators have a significant difference among the five areas of Salmanshahr city.

Article History:

Received:

13 AP 2023

Received in revised form:

03 NO 2023

Accepted:

06 DE 2023

Available online:

20 AP 2024

Citation: Nasiri, A., Ebrahimi, L., Ramzanpour, M., & Bozorgmehr, K. (2024). Explaining the status of happy city criteria in urban planning, Case study: Salmanshahr city. *Journal of Geography*, 22 (80), 1-18.

<http://10.22034/IGA.2024.709220>

© The Author (s).

Publisher: Iranian Geographical Associati

This is an open access article under the CC BY license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

Extended Abstract

Introduction

The new cities that have emerged with the aim of increasing the facilities and improving the quality of life and attracting the overflow population of the provinces, have not been able to provide the population they need and the people have not welcomed it because they have been unable to meet the needs of the residents. Therefore, it has become a place of dormitories and its urban spaces are empty of people during the day. Interactions, social trust in new cities are at low levels and its urban spaces are boring and monotonous. In general, it can be said that these spaces have not been able to meet the psychological and physical needs of the citizens. The purpose of this research is to explain the criteria of happy city in urban planning in Salmanshahr city in Mazandaran province. With the proper design of urban spaces, in addition to improving the quality of urban life, we can improve positive emotions in the environment and reduce negative emotions, thereby improving the interaction between the person and the place. For this purpose, in this research, the effectiveness of urban design dimensions (functional, visual, shape, etc.) in improving the positive emotions and satisfaction of citizens is investigated, and solutions are presented to improve people's happiness in Salmanshahr city.

Methodology

The current research is descriptive-analytical and based on library studies and field investigations in the form of a questionnaire. According to the subject of the research, the statistical population of this research includes all citizens who live in Salmanshahr city, which according to the census of 2015, the population of Salmanshahr city was 9656 people. Survey method and questionnaire technique are used to collect information related to the case sample. Due to the large size of the statistical population, the Cochran sampling method is used to collect the data. The appropriate size for the statistical sample was estimated to be around 384 people according to the Cochran formula. Finally, for more certainty, 400 questionnaires will be completed and included in the analysis. The sample members will be selected randomly according to the size of the investigated sub-communities (Salmanshahr city) and after collecting the desired questionnaire, the data will be analyzed using LIZREL statistical software and Sperm's correlation coefficient test and Kruskal-Wallis test were analyzed.

Results and Discussion

According to the review of the theoretical history of the research as well as the study of the theoretical foundations, the most important environmental variables that can affect the happiness of citizens were identified. These variables are: visual beautification of the city, access and transportation, housing, life and vitality, sense of security, social interactions, territorialism and sense of belonging, green space and nature, environmental health, tourism spaces, play and sports spaces, income and employment. which are divided into five general dimensions, visual, physical, socio-cultural, environmental, urban and economic services and facilities. Before dealing with the relationship between happiness and these variables, we will first analyze the status of these variables in the entire statistical sample and the studied areas to determine which region is in favorable condition and which one is in unfavorable condition. The data shows the average points obtained from the questionnaire for each index in the statistical sample, which shows that the variables of accessibility and transportation, visual beautification of the city, access to play and sports spaces, and income in the entire statistical sample are not in a favorable situation, and the rest of the variables are average. Their score is higher than the theoretical average of the data and they are in a relatively favorable situation. According to the results, among the urban areas, in areas five and one, all dimensions are at an average level and close to the theoretical mean (3). In area four, all dimensions except the visual-physical dimension are at an average level. In area three, Socio-cultural and economic dimensions are at a suitable level and in region two, only the score of the socio-cultural dimension is higher than the theoretical average. In the entire statistical sample, the visual and physical dimension and the dimension of urban services and facilities are not in a favorable situation with a score lower than the theoretical average.

Conclusion

According to the results of the Spearman correlation coefficient test, all research variables are related to the dependent variable of the research with a significance level of less than 0.05, and according to the value of the correlation coefficients, this relationship is positive. Among the research variables, employment, income, visual beautification of the city, access to green spaces, access to play spaces and tourism have the most relationship as dependent variables. And likewise, according to the results of the Kruskal-Wallis's test, the investigated indicators have significant differences among the five areas of Salmanshahr city ($p < 0.05$). According to the results of this section, in terms of the selected indicators of Shad Shahr, the level of research indicators in different areas is not the same, which is similar to the results of the research of Akbari and Eltiam Nia (2021), Atashbar and Ilanlu (2021), Okulicz-Kozaryn (2017) is consistent.

Funding

There is no funding support.

Authors' Contribution

All of the authors approved the content of the manuscript and agreed on all aspects of the work.

Conflict of Interest

Authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

We are grateful to all the scientific consultants of this

References

- 1) Atashbar, H., & Ilanlu, M. (1401). Measuring and ranking urban areas based on urban prosperity indicators (case study: Bandar Mahshahr), *Urban and Regional Sustainable Development Studies Quarterly*, 3 (1), 68-78. [Persian]
- 2) Akbari, M., & Al-Tiyaminiya, R. (1400). Analysis of the factors affecting the quality of life and well-being in the mother cities of Iran, *Geography Quarterly*, 19 (70), 81-96.
- 3) PintoCorreia, T. (2016). Urban population looking for rural landscapes: different appreciation patterns identified in Southern Europe. *Land Use Policy*, 53 (2), 44-5. [Persian]
- 4) Ballas, D. (2018). The geography of happiness, inaugural address, University of Groningen. Groningen.
- 5) Carlsen, F. & Leknes, S. (2021). Mobility and urban quality of life. *Reg. Stud.* 55 (2), 245-255.
- 6) Fazelian, P., & Azimi, S. (2013). examining teachers' views on how to refresh schools according to the physical standards of educational space design, *Educational Research*, 29 (3), 41-61. [Persian]
- 7) Gemini, D. Jamshidi, A., & Esmaili, Z. (1400). survey and analysis of the state of the happy city and identification of its determinants in small urban spaces (case study: Ravansar city), *Urban Environment Policy Making Quarterly*, 1 (4), 15-29. [Persian]
- 8) Hekmatnia, H., Mousavi, M., Rasouli, M., & Saeedpour, S. (1400). Compilation of scenarios affecting the realization of the components of the happy city of Urmia, *Journal of Geography and Regional Development*, 19 (1), 23- 45. [Persian]
- 9) Hilling, D. (2022). *Transport and the Developing Countries*. Routledge, London and New York.
- 10) Karimi Yazdi, A., Brati, N., & Zarei, M. (2014). comparative evaluation of the perception of urban space from the point of view of the audience and specialists of the urban area (a case study of Imamzadeh Saleh Jirish urban complex in Tehran), *Bagh Nazar magazine*, 13 (45), 13-26. [Persian]

- 11) Kourtit, K., Peter, S., & Umut Türk, M, (2022). City love and place quality assessment of liveable and loveable neighbourhoods in Rotterdam, *Land Use Policy*, Vol. 119 (5) 106-109, <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2022.10610>
- 12) Kourtit, K. (2021). City intelligence for enhancing urban performance value: a conceptual study on data decomposition in smart cities. *Asia-Pac. J. Reg. Sci.* 5 (1), 191–222.
- 13) Kourtit, K., & Nijkamp, P. (2018). Big data dashboards as smart decision support tools for iCities – an experiment on Stockholm. *Land Use Policy*, 71 (1), 24–35.
- 14) Kourtit, K., Osth, J. & Nijkamp, P., (2020). My home is my castle – assessment of city love in Sweden. *Int. J. Inf. Manag.* <https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2020.102213>.
- 15) Kourtit, K., Neuts, B., Nijkamp, P., & Wahlstrom, M.H. (2020). A structural equation model for place-based city love: an application to swedish cities. *Int. Reg. Sci. Rev.* 0160017620979638.
- 16) Kourtit, K., Nijkamp, P., & Wahlstrom, M. (2020). How to make cities the home of people—a ‘Soul and Body’ analysis of urban attractiveness. *Land Use Policy*.
- 17) Krugman, P. (2019). Increasing returns and economic geography. *J. Polit. Econ.* 99 (3), 483–489.
- 18) Lee, S.W., Ellis, C.D., Kweon, B.K., & Hong, S.K. (2008). Relationship between landscape structure and neighborhood satisfaction in urbanized areas. *Landsc. Urban Plan.*
- 19) Loo, B.P.Y., & du Verle, F. (2017). Transit-oriented development in future cities: towards a two-level sustainable mobility strategy. *Int. J. Urban Sci.* 21 (1), 54–67.
- 20) Loo, Becky P.Y. (2022). Walking towards a happy city, *Journal of Transport Geography*, 93 (1), 103078, <https://doi.org/10.1016/j.jtrangeo.2021.103078>
- 21) Mughani Rahimi, B. (2019). Planning a healthy city with a sustainable development approach (four regions of Kerman city), *Geography Quarterly*, 18 (67), 131-141. [Persian]
- 22) Montgomery, C. (2016). *Shahr Shad*, translated by Hossein Hataminejad, Mohammad Reza Suleimanzadeh, Baqir Fatuhi Melabh, Tehran: Arad Kitab Publishing House, first edition. [Persian]
- 23) Okulicz-Kozaryn, A. (2017). Unhappy metropolis (when American city is too big), *Cities*, 61, 144–155, <http://dx.doi.org/10.1016/j.cities.2016.04.011>
- 24) Oraki, P., Rezaei, M., Mubarak, M., & Akbarian Ronizi, S. (2018). Spatial analysis of factors affecting the happy city from the perspective of the citizens of a case study: Yazd City, *Shahr Padayar Magazine*, 3 (4), 41-55. [Persian]
- 25) Revi, A., Satterthwaite, D., Aragon-Durand, F., Corfee-Morlot, J., Kiunsi, R.B.R., Pelling, M., Roberts, D., Solecki, W., Pahwa Gajjar, S., & Sverdluk, A. (2014). Towards transformative adaptation in cities: the IPCC’s fifth assessment. *Environ. Urban.* 26 (1), 11–28
- 26) Taaffe, E.J., Gauthier, H.L., & O’Kelly, M.E. (2021). *Geography of Transportation*, Second edition. Prentice Hall, Upper Saddle River.
- 27) Sadeghi, K., Bazarafshan, J., Hajinejad, A., Yasuri, & M. (1401). Analysis of the factors and drivers affecting the vitality of rural households in Torbat-Hydariah, *Geography Quarterly*, 20 (73), 63-79. [Persian]
- 28) Sajjadian, Nahid, Damanbagh, Safiya (1400). Geographical analysis of the role of place on Ahvaz citizens' sense of vitality based on Shad city, *Urban Planning Geographical Researches*, 9 (3), 799-761. [Persian]
- 29) Samavati, S., & Ranjbar, E. (2017). Identifying the factors affecting happiness in urban public spaces, a case study: the pedestrian area of the historical center of Tehran, *Urban Studies*, 29 (1), 1-18. [Persian]
- 30) Wahlstrom, M., Kourtit, K., & Nijkamp, P. (2020). Planning cities4People—a body and soul analysis of urban neighbourhoods. *Public Manag. Rev.* 22 (5), 687–700.
- 31) <https://doi.org/10.1080/14719037.2020.1718190>.
- 32) United Nations. (2018). *World Urbanization Prospects: The 2018 Revision*. UN, New York. Victoria Transport Policy Institute, 2020. Online TDM Encyclopedia.
- 33) <http://www.vtpi>.
- 34) Youssof, S., Houot, H., Vuidel, G., Pujol, S., Mauny, F., & Foltete, J.C. (2020). Combining visual and noise characteristics of a neighborhood environment to model residential satisfaction: an application using GIS-Based Metrics. *Landsc. Urban Plan.* 20 (4), 103932. <https://doi.org/10.1016/j.landurbplan.2020.103932>

تبیین وضعیت معیارهای شهر شاد در برنامه ریزی شهری، مطالعه موردی: شهر سلمانشهر

آسیه نصیری^۱، لیلا ابراهیمی^۲، مهرداد رمضان پور^۳، کیا بزرگمهر^۴

۱. گروه جغرافیا، واحد چالوس، دانشگاه آزاد اسلامی، چالوس، ایران. E: nasiri_assa@yahoo.com

۲. گروه جغرافیا، واحد چالوس، دانشگاه آزاد اسلامی، چالوس، ایران، (نویسنده مسئول). E: Leyla.ebrahimi@iauc.ac.ir

۳. گروه جغرافیا، واحد چالوس، دانشگاه آزاد اسلامی، چالوس، ایران. E: mehr5490@yahoo.com

۴. گروه جغرافیا، واحد چالوس، دانشگاه آزاد اسلامی، چالوس، ایران. E: kiaboorgmehr51@yahoo.com

چکیده

اطلاعات مقاله

واژگان کلیدی:

شادی

شهر شاد

برنامه ریزی

شهر سلمانشهر

کیفیت شهر و فضاهای شهری عاملی مؤثر بر شادی بوده و میزان شادی در فضاهای شهری نیز می‌تواند نمودی از کیفیت فضاها باشد. از این رو می‌توان شادی را همچون سرزندگی، کیفیتی پایه در فضاهای شهری دانست. این پژوهش با هدف، تبیین معیارهای شهر شاد در برنامه ریزی شهری در شهر سلمانشهر صورت گرفته است. این پژوهش از نوع توصیفی-تحلیلی می‌باشد و روش گردآوری داده‌ها میدانی می‌باشد. با استفاده از مبانی نظری و پیشینه تحقیق پرسش‌نامه طراحی گردید و با استفاده از فرمول کوکران ۴۰۰ عدد میان جامعه آماری توزیع گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS و در قالب تحلیل‌های توصیفی و استنباطی انجام شده است. با توجه به بررسی سابقه نظری پژوهش و همچنین مطالعه مبانی نظری، مهم‌ترین متغیرهای محیطی که می‌تواند بر شادی شهروندان تأثیرگذار باشند، شناسایی گردیدند. این متغیرها عبارتند از: زیباسازی بصری شهر، دسترسی و حمل و نقل، مسکن، حیات و سرزندگی، حس امنیت، تعاملات اجتماعی، قلمروگرایی و حس تعلق، فضای سبز و طبیعت، بهداشت محیط، فضاهای گردشگری، فضاهای بازی و ورزش، درآمد و اشتغال که در پنج بعد کلی، بصری کالبدی، اجتماعی - فرهنگی، زیست محیطی، خدمات و امکانات شهری و اقتصادی تقسیم بندی شده‌اند. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد، میانگین احساس شادی بر مبنای روش وینهوون در بین شهروندان شهر سلمانشهر ۵/۶۵ از ۱۰ بوده است. طبق نتایج آزمون ضریب همبستگی اسپرمن، تمامی متغیرهای پژوهش با متغیر وابسته پژوهش (شادی) در ارتباط هستند و همبستگی مثبت دارند. نتایج آزمون کروسکال-والیس شاخص‌های مورد بررسی در بین مناطق پنج‌گانه شهر سلمانشهر دارای تفاوت معنادار است.

تاریخ دریافت:

۱۴۰۲/۰۱/۲۴

تاریخ بازنگری:

۱۴۰۲/۰۸/۱۲

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۴/۰۹/۱۵

تاریخ چاپ:

۱۴۰۳/۰۲/۰۱

استناد: نصیری، آسیه؛ ابراهیمی، لیلا؛ رمضان پور، مهرداد و بزرگمهر، کیا. (۱۴۰۳). تبیین وضعیت معیارهای شهر شاد در برنامه ریزی شهری مطالعه موردی، شهر سلمانشهر، فصلنامه علمی جغرافیا، (۸۰)، ۲۲، ۱۸-۱. doi: <http://10.22034/IGA.2024.709220>

doi: <http://10.22034/IGA.2024.709220>

صاحب امتیاز: انجمن جغرافیایی ایران

© نویسندگان

مقدمه و پیشینه پژوهش

شهرها «نقاط ذوبی» هستند که با گردش و جابجایی سریع ایده‌ها، اطلاعات، سرمایه، مردم و کالاها در داخل مرزهای شهر و با سایر نقاط جهان مشخص می‌شوند (Loo & du Verle, 2017:23).

در گذشته هرها از طریق ورود محصولات کشاورزی و استعدادهای انسانی، و خروج کالاهای تولیدی و حواله‌های مهاجران، روابط بسیار قوی‌تری با مناطق روستایی مجاور داشتند (Hilling, 2022:103; Taffe et al, 2021:1). امروزه شهرها اغلب از طریق شبکه‌های شهرها و بازار جهانی که توسط بنادر و فرودگاه‌های بین‌المللی کارآمد پشتیبانی می‌شود که حجم عظیمی از کالاهای تولیدی و مصرفی را با هزینه‌های پایین‌تر مدیریت می‌کنند، بیشتر به هم متصل می‌شوند (Loo, 2022:1). در نتیجه، اندازه شهرها برای استفاده از اقتصادهای انبوه، به ویژه در بخش‌های سوم و چهارم اقتصاد دانش، بزرگتر می‌شوند (Krugman, 2019:507). تا سال ۲۰۵۰، انتظار می‌رود که بیش از دو سوم جمعیت جهان در شهرها زندگی کنند که بسیاری از آنها ۵ میلیون نفر یا بیشتر را در خود جای داده‌اند (سازمان ملل، ۲۰۱۸). مهم‌ترین ویژگی همه کلان شهرها در حال حاضر آنان؛ آلودگی هوا، نبود سرزندگی، آلودگی آب و خاک می‌باشند (معانی رحیمی، ۱۳۹۹: ۱۳۱).

در "قرن شهری" در حال ظهور، معضل بین تجمعات شهری در مقیاس بزرگ ("امپراتوری‌های شهری"؛ نگاه کنید به گلیرز^۱ و همکاران، ۲۰۲۱) و شهرنشینی در مقیاس انسانی، به یک موضوع علمی و سیاستی مبرم تبدیل شده است که رویکردهای تحلیلی اصلی و پاسخ‌های سیاستی مؤثر را می‌طلبد. در سال‌های اخیر، فناوری دیجیتال به‌ویژه فرصت‌های داده‌های پیش‌بینی‌نشده و جدیدی را برای دیدگاه غیرمتمرکز الهام‌گرفته از شهروندان در مدیریت پیچیدگی زندگی شهری ارائه کرده است. در «دنیای شهری جدید» (Kourtit, 2020:22). شهروندان دیگر بازیگرانی منفعل نیستند، بلکه عوامل شناختی و فعالی هستند که تصمیمات، اولویت‌ها و رفتارهایشان بر شهرهای فعلی و آینده تأثیر می‌گذارد. توجه به محیط زندگی روزمره یکی از ویژگی‌های معاصر دنیای شهری است که در آن شهرهای پایدار، تاب‌آور و فراگیر نقش غالب را ایفا می‌کنند. کیفیت زندگی و زیست‌پذیری جایگاه برجسته‌ای در نردبان رفاه انسان به خود اختصاص داده است. شهرهای قابل سکونت مکان‌هایی هستند که مردم می‌خواهند در آنجا باشند و زندگی کنند. اما کجا می‌توان چنین مکان‌هایی را یافت؟ و چه چیزی جذابیت چنین شهرهایی را تعیین می‌کند؟ (Kourtit et al, 2022:2).

در طول سال‌های گذشته، مطالعات متعددی برای اندازه‌گیری جذابیت مکان‌ها، درک ساکنان یا بازدیدکنندگان از آب و هوای شهری، کیفیت شرایط زندگی در محیط شهری، درک زیست‌پذیری در شهر توسط ساکنان آن و ... انجام شده است. اخیراً، رضایت همسایگی شهروندان یا وضعیت شادی شهری (به عنوان مثال، لی^۲ و همکاران، ۲۰۰۸؛ ریوی^۳ و همکاران، ۲۰۱۴؛ آلمیدا^۴ و همکاران، ۲۰۱۶؛ بالاس^۵؛ ۲۰۱۸؛ کارلسن و لکنس^۶؛ ۲۰۲۱؛ یوسف و همکاران^۷، ۲۰۲۰؛ والستروم^۸ و همکاران، ۲۰۲۰).

1. Glaeser
2. Lee
3. Revi
4. Almeida
5. Ballas
6. Carlsen and Leknes
7. Youssouf
8. Wahlstrom

در بیان اهمیت شادی در توسعه فضاهای شهری ذکر این نکات کفایت می‌کند که هدف اصلی دولت‌ها تأمین شادی بیشتر شهروندان است (Veenhoven, 2017:2) و تأمین شور و نشاط و شادی شهروندان یکی از اهداف نهایی توسعه پایدار (جمینی، ۱۴۰۰، ص ۱۹) و از مفاهیم محوری توسعه پایدار است که از سال ۲۰۰۰ به بعد در بحث‌های سازمان ملل در نظر گرفته شده است (Oraki, 2019:23). احساس شادی از ضروری‌ترین خواسته‌های فطری و نیازهای روانی انسان به شمار می‌رود (صادقی و همکاران، ۱۴۰۱: ۶۳).

همچنین، بررسی‌ها نشان می‌دهد شادی بر شاخص امید به زندگی شهروندان تأثیر مستقیمی دارد و با احساس ناشی از نتایج موفقیت‌آمیز در زندگی افراد نیز ارتباط دارد؛ به گونه‌ای که افراد شادتر در مقایسه با دیگران، موفقیت‌های بیشتری در زندگی خود کسب کرده‌اند (Lawrence et al, 2015:11; Diener & Chan, 2011:45). دلیل اهمیت شاخص شادی در توسعه پایدار فضاهای شهری، از دیدگاه مونته‌گمری^۱ (اولین نظریه پرداز شهر شاد)، یک شهر پس از تأمین نیازهای اولیه مانند غذا و مسکن، باید موارد زیر را تأمین نماید: شهر باید لذت را به حداکثر برساند و از سختی‌ها بکاهد؛ به جای مریضی ما را به سمت سلامتی هدایت کند؛ به ما آزادی واقعی، حرکت و ساخت زندگی که آرزو داریم را ارائه دهد؛ به شیوه‌ای عادلانه فضا، خدمات، امکانات، لذت و تفریح، سختی و هزینه بین افراد اختصاص دهد؛ بیشتر از همه ما را در ساخت وقوی‌تر کردن گروه‌های بین دوستان، خانواده‌ها و غریبه‌ها توانمند کند که به زندگی معنا می‌بخشد و باید سرنوشت مشترک ما را تصدیق نماید و جشن بگیرد و درها را بسوی یکدلی و همکاری و تعاون می‌گشاید و همچنین به ما کمک خواهد کرد که از عهده بزرگترین چالش قرن معاصر یعنی شادمانی برآیم (جمینی، ۱۴۰۰: ۱۹).

شهرهای جدید که با هدف افزایش امکانات و ارتقای کیفیت زندگی و جذب سرریز جمعیت استان‌ها پدید آمده‌اند، نتوانسته جمعیت مورد نیاز خود را تأمین نمایند و مردم از آن استقبال نکرده‌اند زیرا که در تأمین نیازهای ساکنان ناتوان بوده‌اند. از اینرو صرفاً به مکانی خوابگاهی تبدیل شده است و فضاهای شهری آن در روز خالی از جمعیت است. تعاملات، اعتماد اجتماعی در شهرهای جدید در سطوح پایینی قرار دارد و فضاهای شهری آن، خسته کننده و یکنواخت هستند. در کل می‌توان بیان کرد که این فضاها نتوانسته‌اند نیازهای روانی و فیزیکی شهروندان را برآورده سازند (کریمی، ۱۳۹۶: ۲) هدف از این پژوهش تبیین معیارهای شهر شاد در برنامه ریزی شهری در شهر سلمان‌شهر در استان مازندران می‌باشد. با طراحی مناسب فضاهای شهری علاوه بر ارتقا کیفیت زندگی شهری، می‌توانیم هیجانات مثبت را در محیط ارتقا داده شود و هیجانات منفی را کاهش داد، بدین وسیله تعامل میان فرد و مکان ارتقاء پیدا می‌کند. به همین منظور در این پژوهش میزان اثرگذاری ابعاد طراحی شهری (عملکردی، بصری، ریخت و...) در ارتقای عواطف مثبت و رضایت شهروندان بررسی می‌شود و راهکارهایی برای ارتقای شادی مردم در شهر سلمان‌شهر ارائه می‌گردد. از آن جهت که هدف از ایجاد شهرهای مدرن ارتقای امکانات و کیفیت زندگی برای شهروندان بوده است و متأسفانه شهر سلمان‌شهر با وجود برج‌های عظیم و ... آنطور نتوانسته در این راستا موفق باشد، به همین منظور تصمیم گرفته شد تا در این پژوهش مورد هدف مطالعه و بررسی قرار بگیرند. نوآوری این تحقیق، شامل این مورد است که برای اولین بار به تبیین شاخص‌های شهر شاد در شهر سلمان‌شهر با استفاده از روش‌های آماری پرداخته شده است و تاکنون چنین تحقیقی صورت نپذیرفته است.

مبانی نظری

مفهوم شادی: شادی و نشاط از مهمترین مؤلفه‌های روانی کیفیت زندگی محسوب می‌گردد (Danaee, et al, 2018)، چرا که همواره به دنبال رسیدن به آرامش، رفاه، شادی و نشاط بیشتر در زندگی خود است (Buss, 2000). به طوری که در بیشتر جوامع، لذت و شادی بیشتر از زندگی به عنوان یک هدف اصلی و شاخص مطرح است (Diener et al, 2019) برای مثال در فرهنگ اروپایی-آمریکایی، شادی یک حالت مثبت روحی تلقی می‌شود که مشروط به دستاوردهای شخصی و به حداکثر رساندن ویژگی‌های مثبت انسانی است (Myers & Diener, 1995; Uchida and Ogiyara, 2012; Balogun, 2018).

با این حال، شادی اغلب در ارتباط با ویژگی‌های فردی تعریف می‌شود که تجربه حس مثبت پی در پی در زندگی و دوری از احساس ناخوشایند فردی در زندگی در میزان آن تأثیرگذار است (Lyubomirsky et al., 2005). همچنین شادی با احساس ناشی از نتایج موفقیت‌آمیز در زندگی افراد نیز ارتباط دارد و نتایج تحقیقات جدید نشان می‌دهند که افراد شادتر در مقایسه با دیگران، موفقیت‌های بیشتری در زندگی خود کسب کرده‌اند (Diener & Chan, 2011; Lawrence et al, 2015).

شادی دارای سه جزء اساسی است. بعد عاطفی: خلق و خوی مثبت و خوشایند در فرد را شامل می‌شود. بعد شناختی: نوعی تفکر و پردازش اطلاعات را در بر می‌گیرد و به ارزیابی مثبت فرد از زندگی منجر می‌شود. بعد اجتماعی: بیانگر گسترش روابط اجتماعی فرد با دیگران و به دنبال آن افزایش حمایت اجتماعی است (Stewart et al, 2010; Demir & Ozdemir, 2010).

شهر شاد: نظریه شهر شاد برای اولین بار با نگاهی طراحانه در کتاب شهر شاد توسط چارلز مونتگمری در سال ۲۰۱۳ مطرح شد و ایده آن زمانی به ذهن مونتگمری خطور کرد که در سال ۲۰۰۰ به دیدار شهردار منطقه بوگوتا رفت؛ شهری که در حال تبدیل از یک شهر پردغدغه به یک شهر شاد بود. مونتگمری در کتاب خود از علم روانشناسی (رابرت تایر)، عصب شناسی (پل زاک)، برنامه‌ریزی شهری (یان گل)، علوم سیاسی (رابرت پوتنام) و تجربه‌های اجتماعی خود استفاده نموده است (موسی‌زاده و محمدی، ۱۳۹۸).

مونتگمری در کتاب شهر شاد بیان می‌کند که شهرهای ما با جهان در حال تغییر مواجه هستند، محیط شهری ما در حال تجربه جهانی شدن است، دنیایی را دیده است که متراکم، به هم پیوسته و پیچیده در تجارت، فرهنگ و جغرافیا شده است. شهرها در حال رقابتی تر شدن هستند، و دولت‌های سراسر جهان تشخیص داده‌اند که شهرها نیازمند رقابتی شدن در عناصر بیشتری در مقایسه با ثروت هستند. دیگر تنها مرکز مالی بودن کافی نیست. در نتیجه رتبه‌بندی شهرها در شاخص شهرشاد به عنوان ابزاری رقابتی، به توسعه شهرها منجر خواهد شد.

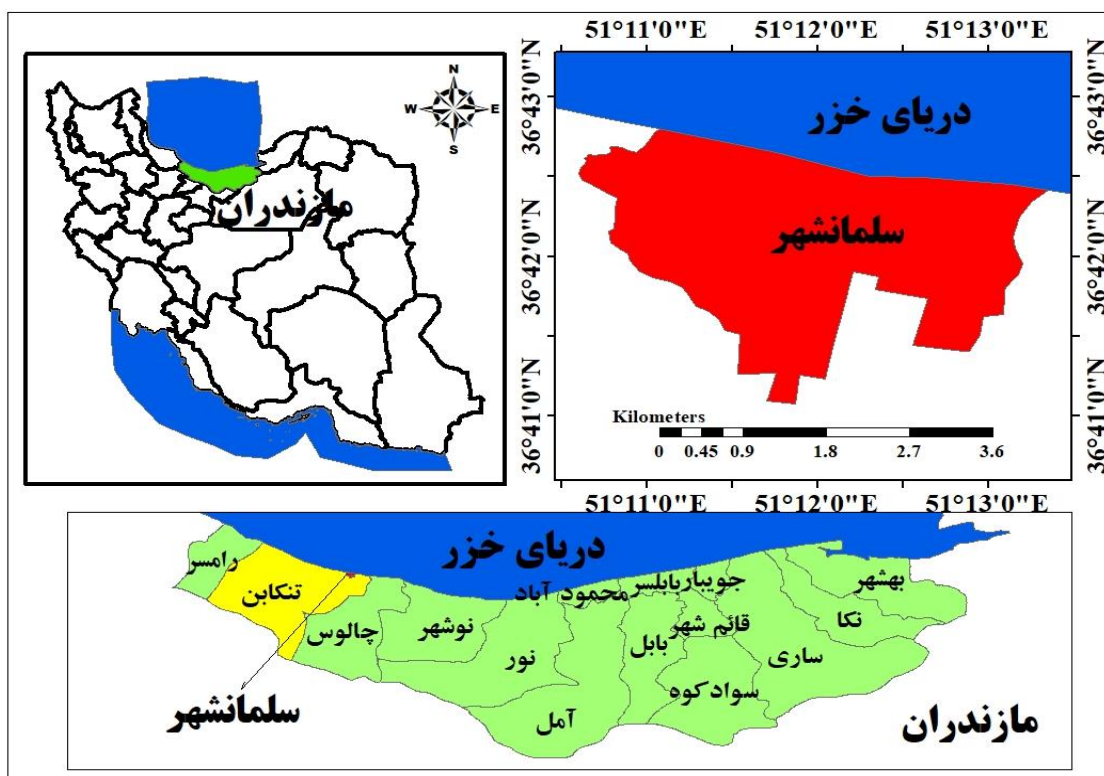
روش پژوهش

پژوهش حاضر توصیفی-تحلیلی و مبتنی بر مطالعات کتابخانه‌ای و بررسی‌های میدانی به صورت پرسشنامه‌ای می‌باشد. با توجه به موضوع پژوهش جامعه آماری پژوهش حاضر، شامل کلیه شهروندانی است که ساکن شهر سلمان‌شهر هستند که با توجه به سرشماری سال ۱۳۹۵، جمعیت شهر سلمان‌شهر ۹۶۵۶ نفر بوده است. برای گردآوری اطلاعات مربوط به نمونه موردی از روش پیمایشی و تکنیک پرسشنامه بهره گرفته می‌شود. با توجه به حجم بالای جامعه آماری جهت گردآوری اطلاعات از روش نمونه‌گیری کوکران استفاده می‌شود. اندازه مناسب برای نمونه آماری با توجه به فرمول

کوکران در حدود ۳۸۴ نفر برآورد شد. در نهایت برای اطمینان بیشتر ۴۰۰ پرسشنامه تکمیل و در تحلیل گنج‌نیده می‌شود اعضای نمونه نیز به روش تصادفی و متناسب با حجم زیرجامعه‌های مورد بررسی (شهر سلمان‌شهر) انتخاب می‌شوند و بعد از جمع‌آوری پرسش‌نامه مورد نظر، داده‌ها با استفاده از نرم افزار آماری LIZREL و آزمون ضریب همبستگی اسپرمن و آزمون کروسکال والیس تجزیه و تحلیل شدند. در این پژوهش برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از دو روش آمار توصیفی و آمار استنباطی استفاده می‌شود. در روش آمار توصیفی به منظور توصیف داده‌های مذکور از شاخص‌های میانگین، انحراف معیار، مینیمم، ماکسیمم، فراوانی و درصد استفاده می‌شود و در سطح استنباطی به منظور بررسی نرمال بودن داده‌ها از آزمون کولموگوروف-اسمیرنوف (Test Smirnov Kolmogorov) و جهت آزمون و بررسی فرضیه‌ها آزمون تی تک نمونه برای فرضیه اصلی و تحلیل واریانس یک طرفه (آنوا) مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای تجزیه و تحلیل و استفاده از آزمون‌های فوق از نرم افزار لیزرل استفاده می‌شود.

محدوده مورد مطالعه

سلمان‌شهر با نام پیشین متل قو همچنین شناخته می‌شود سلمان‌شهر یکی از شهرهای استان مازندران در ایران است. سلمان‌شهر با جمعیت ۹۶۵۶ نفر در فاصله ۸ کیلومتری شرق شهر عباس‌آباد و ۵ کیلومتری غرب شهر کلارآباد قرار دارد. این شهر در شهرستان عباس‌آباد و بخش سلمان‌شهر قرار دارد و مساحت آن ۷۵۰ هکتار است. سلمان‌شهر پیش از انقلاب ۵۷ ساقی‌کلاویه نام داشت اما به خاطر وجود متلی به نام متل قو به این نام نیز خوانده می‌شود. پس از انقلاب ۵۷ نام این شهر به سلمان‌شهر تغییر پیدا کرد (محمدی، ۱۳۹۹).

شکل ۱. موقعیت منطقه مورد مطالعه
منبع: (ترسیم از نگارندگان)

بحث و یافته‌ها

با توزیع پرسش‌نامه میان جامعه آماری و جمع‌بندی آن، با استفاده از روش‌های آماری به تجزیه و تحلیل آن پرداخته شد. در این قسمت به منظور ارزیابی تفاوت میان جنسیت نمونه آماری و شادی افراد از آزمون مان ویتنی استفاده شده است که برای مقایسه معنی داری تفاوت میانگین دو گروه از نمونه‌های جدا از هم در داده‌های ناپارامتریک به کار می‌رود.

جدول ۱. بررسی وضعیت شادی نمونه آماری به تفکیک جنسیت با آزمون مان ویتنی

شاخص	شادی
Mann-Whitney U	۱۸۷۴۶
Wilcoxon W	۳۳۲۸۱
Z	-۰/۷۱۳
Asymp. Sig. (2-tailed)	۰/۴۷۶

منبع: (یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

همان‌گونه که در (جدول ۱) مشاهده می‌شود میزان سطح معناداری ۰/۴۷۶ بدست آمده است چون بیشتر از ۵ درصد است. در نتیجه می‌توان گفت که شادی در بین زنان و مردان تفاوت معناداری ندارد. بدین ترتیب نمونه مورد مطالعه به تفکیک جنسیت شرایط یکسانی را در برخورداری از شادی احساس می‌کنند. برای بررسی وجود همبستگی بین دو متغیر جنسیت و شادی شهروندان برای کل نمونه آماری از ضریب همبستگی استفاده شده است که نتایج این آزمون در (جدول ۲) آورده شد است همانطور که مشاهده می‌شود. سطح معناداری این آزمون ۰/۱۹۵ به دست آمده و چون بزرگتر از پنج درصد است در نتیجه بین متغیر جنسیت و شادی شهروندان رابطه و همبستگی وجود ندارد.

جدول ۲. بررسی همبستگی شادی و جنسیت با آزمون وی کرامر

شاخص	Value	Approximate Significance
Nominal by Nominal	Phi	۰/۱۷۶
	Cramer's V	۰/۱۷۶
N of Valid Cases		۴۰۰

منبع: (یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

همچنین، بررسی‌ها بر اساس تحلیل‌های استنباطی گویای آن است که میان دو متغیر سن و شادی شهروندان برای کل نمونه آماری ضریب همبستگی به مقدار ۰/۱۸۲- و ضریب معنی داری ۰/۰۰۰ وجود دارد یعنی با کاهش سن میزان شادی شهروندان در نمونه آماری افزایش می‌یابد نتایج ضریب همبستگی در (جدول ۳) مشاهده است بنابراین متغیر سن به عنوان یکی از عواملی است که در نمونه آماری بر شادی شهروندان مؤثر می‌باشد.

جدول ۳. بررسی همبستگی شادی با گروه‌های سنی بوسیله ضریب همبستگی اسپرمن

شاخص	سن	شادی
Spearman's rho	Correlation Coefficient	-۰/۱۸۲**
	Sig. (2-tailed)	۰/۰۰۰
	N	۴۰۰
شادی	Correlation Coefficient	-۰/۱۸۲**
	Sig. (2-tailed)	۰/۰۰۰

نصیری و همکاران / تبیین وضعیت معیارهای شهر شاد.... ۷

نتایج آزمون همبستگی برای این دو متغیر را نشان می‌دهد که سطح معناداری این آزمون $0/014$ به دست آمده است که کوچکتر از $0/05$ می‌باشد. بنابراین، می‌توان گفت همبستگی مثبت به میزان $0/182$ و معنادار بین میزان شادی شهروندان و وضعیت اشتغال آنها وجود دارد.

جدول ۴. بررسی همبستگی شادی با گروه‌های شغلی بوسیله ضریب همبستگی وی کرامر

شاخص	Value	Approximate Significance
Nominal by Nominal	Phi	$0/446$
	Cramer's V	$0/182$
N of Valid Cases	۴۰۰	

منبع: (یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

نتایج آزمون کروسکال وایس برای این دو متغیر در (جدول ۵) مشاهده می‌شود، با توجه به اینکه مقدار مربوط به گروه‌های شغلی کوچکتر از $0/05$ sig است، تفاوت معناداری میان گروه‌های شغلی براساس میزان شادی وجود دارد. به همین دلیل می‌توان گفت در بین گروه‌های شغلی، محصلین و افراد کارمند از بالاترین میانگین شادی برخوردارند.

جدول ۵. میانگین رتبه‌های شادی برحسب وضعیت اشتغال با آزمون کروسکال وایس Ranks

شاخص	شغل	تعداد	Mean Rank
شادی	کارمند	۴۲	۲۴۵/۸
	آزاد	۱۴۶	۲۰۴/۸
	خانه دار	۸۵	۱۶۰/۵
	درحال تحصیل	۶۱	۲۳۸/۳
	بیکار	۴۵	۱۶۵/۹
	بازنشسته	۱۴	۲۰۸/۸
	سایر	۷	۱۹۷/۹

منبع: (یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

جدول ۶. بررسی وضعیت کلی نمونه آماری بر حسب وضعیت اشتغال با آزمون کروسکال وایس

شاخص	شادی
Chi-Square	۲۳/۷
df	۶
Asymp. Sig.	$0/000$

منبع: (یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

به منظور تفسیر و تحلیل بهتر رابطه متغیر وضعیت تحولات با شادی شهروندان آزمون ضریب همبستگی اسپرمن مورد استفاده قرار گرفته است که (جدول ۷) نشان می‌دهد سطح معناداری این آزمون $0/000$ به دست آمده است. بنابراین میان

این دو متغیر همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد. بدین معنی که با افزایش میزان تحصیلات افراد در نمونه آماری، میزان شادی آنها نیز افزایش خواهد یافت. بنابراین، متغیر تحصیلات می‌تواند به عنوان یک عامل تأثیرگذار نقش مهمی در شادی شهروندان داشته باشد.

جدول ۷. بررسی همبستگی متغیر مستقل تحصیلات و متغیر وابسته شادی در نمونه آماری

شاخص	تحصیلات	شادی
تحصیلات	Correlation Coefficient	۰/۱۹۵**
	Sig. (2-tailed)	۰/۰۰۰
	N	۴۰۰
Spearman's rho	Correlation Coefficient	۰/۱۹۵**
	Sig. (2-tailed)	۰/۰۰۰
	N	۴۰۰

منبع: (یافته های پژوهش، ۱۴۰۲)

با توجه انجام آزمون ضریب همبستگی وی کرامر که نتایج آن در (جدول ۸) نشان داده شده است سطح معناداری این آزمون ۰/۹۴۰ به دست آمده است با توجه به اینکه از ۰/۰۵ بزرگتر است می‌توان گفت ارتباط و همبستگی معناداری بین مالکیت مسکن و شادی از نظر آماری در محدوده مورد مطالعه وجود ندارد.

جدول ۸. بررسی همبستگی متغیر مستقل مالکیت مسکن و متغیر وابسته شادی

شاخص	Value	Approximate Significance
Nominal by Nominal N of Valid Cases	Phi	۰/۲۴۴
	Cramer's V	۰/۱۲۲
	۴۰۰	

منبع: (یافته های پژوهش، ۱۴۰۲)

(جدول ۹) نتایج آزمون کروسکال والیس نشان می‌دهد که سطح معناداری این آزمون از ۰/۰۵ بزرگتر است بنابراین تفاوت معناداری میان امتیاز میانگین شادی بر حسب مالکیت واحد مسکونی وجود ندارد.

جدول ۹. بررسی وضعیت کلی شادی نمونه آماری بر حسب وضعیت مالکیت واحد مسکونی با آزمون کروسکال

والیس Test Statistics^{a,b}

شاخص	شادی
Chi-Square	۰/۸۸۹
df	۴
Asymp. Sig.	۰/۹۲۶

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: مالکیت واحد مسکونی

نوع واحد مسکونی نیز یکی دیگر از خصوصیات مسکن است که تأثیرات مثبت و منفی زیادی بر روح و روان شهروندان به همراه دارد. همانطور که در (جدول ۱۰) نیز آورده شده است، امتیاز شادی شهروندان به نسبت واحد مسکونی که در آن زندگی می‌کنند، متفاوت می‌باشد و میزان شادی و رضایت از زندگی افرادی که در خانه‌هایی به تصویر ویلایی زندگی می‌کنند در تمامی مناطق شهری سلمان‌شهر بجز منطقه یک بیشتر از افرادی است که در آپارتمان‌ها زندگی می‌کنند اما با توجه به نتایج آزمون مان ویتنی که در (جدول ۱۱) قابل مشاهده است تفاوت معناداری بین امتیاز شادی برحسب نوع الگوی مسکن وجود ندارد چراکه سطح معناداری این آزمون بزرگتر از ۰/۰۵ به دست آمده است و همینطور (جدول ۱۲) نتایج آزمون همبستگی وی کرامر را برای این دو متغیر نشان می‌دهد که با توجه به سطح معناداری بزرگتر از ۰/۰۵ همبستگی بین دو متغیر الگوی مسکن و شادی وجود ندارد.

جدول ۱۰. میانگین امتیاز شادی برای نمونه آماری بر حسب نوع واحد مسکونی

نوع مسکن	منطقه ۱	منطقه ۲	منطقه ۳	منطقه ۴	منطقه ۵	کل نمونه آماری
آپارتمانی	۶/۲۲	۵/۰۰	۵/۲۷	۵/۳۲	۵/۸۸	۵/۶۴
ویلایی	۶/۰۰	۵/۲۷	۵/۶۰	۵/۹۵	۶/۶۹	۵/۶۶

منبع: (یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

جدول ۱۱. بررسی وضعیت کلی شادی نمونه آماری بر حسب الگوی مسکن با آزمون مان ویتنی

Test Statistics^a

شاخص	شادی
Mann-Whitney U	۱۹۳۱۶
Wilcoxon W	۴۶۸۱۱
Z	-۰/۰۹۴
Asymp. Sig. (2-tailed)	۰/۹۲۵

a. Grouping Variable: نوع واحد مسکونی

جدول ۱۲. بررسی همبستگی متغیر مستقل الگوی مسکن و متغیر وابسته شادی برای نمونه آماری

شاخص	Value	Approximate Significance
Nominal by Nominal	Phi	۰/۱۴۴
N of Valid Cases	Cramer's V	۰/۵۰۷

منبع: (یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

بررسی تأثیر متغیرهای محیطی بر شادی شهروندان:

با توجه به بررسی سابقه نظری پژوهش و همچنین مطالعه مبانی نظری، مهم‌ترین متغیرهای محیطی که می‌توانند بر شادی شهروندان تأثیرگذار باشند، شناسایی گردیدند.

جدول ۱۳. وضعیت امتیازات متغیرهای پژوهش در محدوده مورد مطالعه

متغیرهای پژوهش	زیبا سازی بصری شهر	دسترسی و حمل و	مسکن	حیات و سرزندگی	حس امنیت	تعاملات اجتماعی	قلمرو گرایی و
منطقه ۱	۳/۰۶۹۵	۲/۹۹۱۶	۳/۷۶۱۴	۳/۴۶۶۷	۳/۸۹۱۲	۳/۰۲۳۷	۳/۵۹۳۰
منطقه ۲	۲/۳۴۲۵	۲/۳۵۷۵	۲/۳۴۴۸	۲/۲۹۲۰	۳/۰۸۸۵	۳/۴۴۴۷	۲/۵۵۷۵
منطقه ۳	۲/۶۹۲۱	۲/۵۷۵۳	۲/۹۰۲۶	۳/۰۲۲۵	۳/۳۱۴۶	۳/۵۴۷۸	۳/۲۹۹۶
منطقه ۴	۲/۵۶۹۰	۲/۶۹۳۰	۳/۰۶۱۰	۳/۹۰۶۱	۳/۸۴۵۱	۳/۳۵۹۲	۳/۳۸۹۷
منطقه ۵	۳/۱۲۵۰	۲/۹۵۶۳	۳/۷۱۸۸	۳/۵۶۲۵	۴/۰۸۳۳	۳/۷۹۶۹	۴/۰۱۰۴
کل نمونه آماری	۲/۶۶۷۵	۲/۶۶۴۰	۳/۰۱۴۲	۳/۱۲۱۷	۲/۵۴۳۳	۳/۳۸۰۶	۳/۲۳۲۵
متغیرهای پژوهش	فضای سبز	بهداشت محیط	فضاهای گردشگری	فضای بازی و ورزش	درآمد	اشتغال	
منطقه ۱	۳/۸۱۰۵	۳/۹۴۷۴	۳/۳۱۳۲	۲/۶۵۶۱	۲/۵۳۷۰	۳/۵۹۲۶	
منطقه ۲	۲/۸۴۰۷	۳/۳۶۲۸	۲/۷۳۱۲	۲/۱۶۲۲	۲/۵۸۱۶	۲/۶۰۲۰	
منطقه ۳	۲/۷۵۲۸	۳/۱۷۹۸	۲/۸۷۳۶	۲/۱۳۴۸	۳/۰۶۳۸	۳/۰۶۵۲	
منطقه ۴	۲/۸۳۱۰	۳/۳۶۶۲	۳/۷۲۸۹	۲/۳۸۹۷	۳/۳۵۹۰	۳/۳۵۹۰	
منطقه ۵	۳/۰۱۵۶	۳/۵۷۳۹	۳/۷۱۸۸	۲/۶۰۴۲	۳/۹۲۱۱	۳/۸۴۲۱	
کل نمونه آماری	۳/۰۶۳۸	۳/۴۷۸۳	۳/۱۵۴۴	۲/۳۴۹۲	۲/۲۰۶۷	۳/۲۱۹۸	

منبع: (یافته های پژوهش، ۱۴۰۲)

این متغیرها عبارتند از: زیباسازی بصری شهر، دسترسی و حمل و نقل، مسکن، حیات و سرزندگی، حس امنیت، تعاملات اجتماعی، قلمروگرایی و حس تعلق، فضای سبز و طبیعت، بهداشت محیط، فضاهای گردشگری، فضاهای بازی و ورزش، درآمد و اشتغال که در پنج بعد کلی، بصری کالبدی، اجتماعی - فرهنگی، زیست محیطی، خدمات و امکانات شهری و اقتصادی تقسیم بندی شده‌اند. پیش از پرداختن به ارتباط شادی با این متغیرها، ابتدا به تحلیل وضعیت این متغیرها در کل نمونه آماری و محدوده‌های مورد مطالعه خواهیم پرداخت تا مشخص گردد کدام منطقه در وضعیت مطلوب و کدام یک در شرایط نامطلوب قرار دارد. داده‌های (جدول ۱۳) گویای میانگین امتیازهای به دست آمده از پرسشنامه برای هر شاخص در نمونه آماری است که نشان می‌دهد که متغیرهای دسترسی و حمل و نقل، زیباسازی بصری شهر، دسترسی به فضاهای بازی و ورزش و درآمد در کل نمونه آماری وضعیت مطلوبی ندارند و بقیه متغیرها میانگین امتیازشان بالاتر از میانه نظری داده هاست و در وضعیت نسبتاً مطلوبی قرار دارند. طبق نتایج (جدول ۱۴) در بین مناطق شهری در مناطق پنج و یک امتیاز تمامی ابعاد در سطح متوسط و نزدیک میانه نظری (۳) به دست آمده است در منطقه چهار، تمامی ابعاد

به غیر از بعد بصری - کالبدی در سطح متوسطی قرار دارند در منطقه سه، ابعاد اجتماعی - فرهنگی و اقتصادی در سطح مناسبی قرار دارند و در منطقه دو، تنها امتیاز بعد اجتماعی - فرهنگی بالاتر از میانه نظری به دست آمده است. در کل نمونه آماری، بعد بصری و کالبدی و بعد خدمات و امکانات شهری با امتیاز کمتر از میانه نظری در وضعیت مطلوبی قرار ندارند.

جدول ۱۴. وضعیت امتیازات متغیرهای اصلی در محدوده مورد مطالعه

متغیرهای اصلی	بصری - کالبدی	اجتماعی - فرهنگی	زیست محیطی	خدمات و امکانات شهری	اقتصادی
منطقه ۱	۳/۲۷۴۲	۳/۴۹۳۶	۳/۸۷۸۹	۲/۹۸۴۶	۳/۵۶۴۸
منطقه ۲	۲/۲۸۱۶	۲/۸۴۵۷	۳/۱۰۱۸	۲/۴۴۱۷	۲/۵۹۱۸
منطقه ۳	۲/۷۲۳۳	۳/۲۹۶۱	۲/۹۶۶۳	۲/۵۰۴۲	۳/۰۵۳۲
منطقه ۴	۲/۷۷۴۳	۳/۶۲۵	۳/۰۹۸۶	۳/۰۵۹۳	۳/۳۵۹۰
منطقه ۵	۳/۲۶۶۷	۳/۸۶۳۳	۳/۲۹۴۳	۳/۱۶۱۵	۳/۸۸۱۶
کل نمونه آماری	۲/۷۸۱۹	۳/۳۱۹۵	۳/۲۷۱۰	۲/۷۵۱۸	۳/۲۱۰۳

منبع: (یافته های پژوهش، ۱۴۰۲)

پس از بررسی وضعیت کلی مناطق به لحاظ متغیرهای مورد مطالعه، در این قسمت به بررسی ارتباط تک تک متغیرها با شادی در محدوده ی مورد مطالعه و کل شهر خواهیم پرداخت. در این پژوهش به منظور بررسی ارتباط متغیرهای مستقل و وابسته تحقیق با توجه به نوع داده های حاصل از پرسشنامه که با استفاده از آزمون کولموگروف اسمیرنوف مشخص شد غیرنرمال هستند از تحلیل همبستگی اسپرمن استفاده شده است. تا میزان تأثیرگذاری هر کدام از متغیرهای پژوهش بر روند تغییرات شادی در شهر سلمان شهر تبیین گردد.

طبق نتایج آزمون ضریب همبستگی اسپرمن که در (جدول ۱۵) آورده شده است تمامی متغیرهای پژوهش با توجه به سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ با متغیر وابسته پژوهش در ارتباط هستند و با توجه به مقدار ضرایب همبستگی این ارتباط مثبت می باشد از بین متغیرهای پژوهش، اشتغال، در آمد، زیباسازی بصری شهر، دسترسی به فضاهای سبز، دسترسی به فضاهای بازی و گردشگری بیشترین ارتباط را با شادی افراد دارند.

جدول ۱۵. بررسی همبستگی متغیرهای پژوهش و متغیر وابسته شادی برای نمونه آماری

متغیرهای پژوهش	زیبا سازی	حمل و نقل	مسکن	حیات و سرزندگی	حس امنیت	تعاملات اجتماعی	قلمرو گرایی
همبستگی	۰/۲۵۷	۰/۱۹۰	۰/۱۲۸	۰/۱۱۱	۰/۱۴۹	۰/۱۲۲	۰/۱۲۴
سطح معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۲۶	۰/۰۰۳	۰/۰۱۵	۰/۰۰۰
همبستگی	اشتغال	سبز	بهداشت	گردشگری	بازی	درآمد	
همبستگی	۰/۲۷۸	۰/۱۵۳	۰/۲۲۷	۰/۲۵۹	۰/۳۴۱	۰/۳۶۰	
سطح معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۲	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	

منبع: (یافته های پژوهش، ۱۴۰۲)

جدول ۱۶. بررسی همبستگی متغیرهای اصلی پژوهش و متغیر وابسته شادی برای نمونه آماری

متغیرهای اصلی پژوهش	بصری - کالبدی	اجتماعی - فرهنگی	زیست محیطی	خدمات و امکانات شهری	اقتصادی
ضریب همبستگی	۰/۲۳۱	۰/۱۸۸	۰/۲۷۷	۰/۳۲۰	۰/۳۵۸
سطح معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰

منبع: (یافته های پژوهش، ۱۴۰۲)

با توجه به نوع داده‌های حاصل از پرسشنامه ضریب همبستگی اسپیرمن، مناسبترین روش برای ارزیابی همبستگی بین ارتقا سطح کیفی و شادی شهروندان است. نتایج ضریب همبستگی اسپیرمن در (جدول ۱۷) نشان داده شده است با توجه به سطح معناداری کوچکتر از ۰/۰۵ می‌توان نتیجه گرفت همبستگی مثبت و معناداری با ضریب همبستگی ۰/۲۷۸ بین این دو متغیر وجود دارد.

جدول ۱۷. بررسی همبستگی سطح کیفی با شادی شهروندان

شاخص	شادی	سطح کیفی
Correlation Coefficient	۰/۲۷۸	**۰/۲۷۸
Sig. (2-tailed)	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
N	۳۸۴	۳۸۴

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

با توجه به نوع داده‌های حاصل از پرسشنامه، ضریب همبستگی اسپیرمن مناسبترین روش برای ارزیابی همبستگی بین ارتقای فضای عمومی شهر و مبلمان شهری و شادی شهروندان است. نتایج ضریب همبستگی اسپیرمن در (جدول ۱۸) نشان داده شده است با توجه به سطح معناداری کوچکتر از ۰/۰۵ می‌توان نتیجه گرفت همبستگی مثبت و معناداری با ضریب همبستگی ۰/۲۵۷ بین این دو متغیر وجود دارد.

جدول ۱۸. بررسی همبستگی ارتقای فضای عمومی شهر و مبلمان شهری و شادی شهروندان

شاخص	شادی	فضای عمومی و مبلمان
Correlation Coefficient	۰/۲۵۷	**۰/۲۵۷
Sig. (2-tailed)	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
N	۳۸۴	۳۸۴

منبع: (یافته های پژوهش، ۱۴۰۲)

با توجه به نوع داده‌های حاصل از پرسشنامه، از ضریب همبستگی اسپیرمن برای ارزیابی همبستگی بین کیفیت برنامه ریزی شهری در طراحی شهری و شادی شهروندان استفاده شده است. نتایج این آزمون نشان می‌دهد سطح معناداری ۰/۰۰۰ و ضریب همبستگی ۰/۲۵۹ به دست آمد است. بنابراین، کیفیت برنامه ریزی شهری در طراحی شهری رابطه

معنی‌داری با متغیر وابسته تحقیق دارد. به بیان دیگر هر چه میزان کیفیت برنامه ریزی شهری در طراحی شهری افزایش یابد، احساس شادی و رضایت از زندگی در شهروندان افزایش خواهد یافت. در واقع افزایش کیفیت برنامه ریزی شهری در طراحی شهری، شادی شهروندان را نیز به همراه خواهد داشت.

جدول ۱۹. بررسی همبستگی کیفیت برنامه ریزی در طراحی فضای شهری با شادی شهروندان

شاخص	شادی	کیفیت برنامه ریزی در طراحی
شادی	۱	**۰/۲۵۹ ۰/۰۰۰ ۳۸۴
کیفیت برنامه ریزی در طراحی	**۰/۲۵۹ ۰/۰۰۰ ۳۸۴	۱

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

از آزمون کروسکال- وایس استفاده شده است که برای بررسی اختلاف میانگین چند جامعه آماری استفاده می‌شود. نتایج بدست آمده از (جدول ۲۰ و ۲۱) نشان می‌دهند که شاخص‌های مورد بررسی در بین مناطق پنجگانه شهر سلمان‌شهر دارای تفاوت معنادار هستند ($p > 0.05$). با توجه به نتایج حاصل از این بخش، از لحاظ شاخص‌های منتخب شهر شاد، میزان برخورداری مناطق مختلف از شاخص‌های پژوهش به صورت یکسان نبوده است.

جدول ۲۰. میانگین شاخص‌های پژوهش در هریک از مناطق پنجگانه شهر سلمان‌شهر در آزمون کروسکال وایس

مناطق پژوهش	زیبا سازی شهری	دسترسی حمل و نقل	مسکن	حیات و سبزندی	حس امنیت	تسهیلات اجتماعی	فقرمرواری و حس تعلق	دسترسی به فضای سبز	بهداشت محیط	دسترسی به فضاهای گردشگری	دسترسی به فضاهای بازی و ورزش	درآمد	اشتغال
۱	۵/۲۷۸	۶/۴۶۸	۶/۶۷۸	۱/۱۵۶	۶/۴۵۶	۶/۶۶۱	۵/۶۵۶	۷/۰۰۶	۶/۵۲۸	۶/۸۶۸	۶/۶۸	۸/۸۶۱	۷/۶۶۱
۲	۸/۰۱۱	۶/۰۶۱	۶/۸۱۱	۶/۵۷	۶/۷۶۱	۶/۶۱۶	۵/۸۶	۶/۰۸۱	۶/۸۱	۶/۶۱۱	۱/۶۸۱	۶/۶۶	۶/۶۶
۳	۷/۷۰۶	۶/۶۷۱	۶/۶۷۱	۶/۸۷۱	۸/۰۸۱	۸/۸۶۸	۱/۰۰۶	۷۵۶	۶/۶۶۱	۱/۸۶۱	۶/۸۶۱	۶/۶۶	۶/۶۶
۴	۶/۱۷۱	۶/۶۶۱	۶/۰۰۶	۵/۶۰۶	۶/۶۶	۶/۰۶۶	۷/۶۶۸	۶/۶۶۱	۶/۶۷۱	۷/۶۰۶	۶/۷۶۶	۵/۶۶۱	۶/۶۶۱
۵	۸/۶۶۶	۶/۶۶۶	۶/۶۶۸	۷/۶۶۶	۷/۶۶۸	۶/۱۶۶	۶/۶۶۸	۷/۶۶۶	۶/۶۶۸	۶/۶۶۶	۶/۶۶۶	۷/۶۶۶	۶/۶۶۶

منبع: (یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

جدول ۲۱. آزمون کروسکال والیس در شاخصهای پژوهش

	اشغال	درآمد	بازی	گردشگری	بهداشت	سبز	تعلق	تفاهات	امنیت	سزندگی	مسکن	زیباسازی	دسترسی
Chi-Square	۴۷/۲	۴۶/۸	۲۶/۵	۱۸۴/۸	۶۳	۱۰۴	۱۵۲/۹	۷۰/۸	۹۷/۵	۲۰۱/۳	۱۲۸/۵	۱۴۰/۴	۸۶/۹
df	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴
Asymp. Sig.	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰

منبع: (یافته های پژوهش، ۱۴۰۲)

نتیجه گیری

نتایج پژوهش نشان داد بیشترین امتیاز شادی شهروندان مربوط به افرادی است که سن آنها نسبت به سایر گروه‌های سنی کمتر باشد و آزمون همبستگی میان متغیر سن و شادی نشان داد که بین این دو متغیر همبستگی معکوس وجود دارد. امتیاز به دست آمده شادی شهروندان به لحاظ جنسیت نشان داد که میزان شادی مردان با اختلاف ناچیزی بیشتر از زنان می‌باشد. اما یافته‌ها حاکی از عدم رابطه و همبستگی و عدم وجود تفاوت معناداری میان این دو متغیر می‌باشد که با نتایج تحقیق زندگی‌آبادی و میرزایی (۱۳۹۹) و Kourtit و همکاران (۲۰۲۲) مطابقت دارد. در حالی که با نتایج تحقیق Carlsen & Leknes (۲۰۲۲) مطابقت ندارد.

در بین گروه‌های شغلی، افراد کارمند و محصلین به ترتیب بیشترین امتیاز شادی را کسب کردند و بررسی تأثیر وضعیت اشتغال بر شادی شهروندان نشان‌دهنده وجود همبستگی بین آنها بود و همچنین تفاوت معناداری بین امتیاز شادی افراد در گروه‌های شغلی متفاوت به دست آمد که با نتایج تحقیق جمینی و همکاران (۱۳۹۴)، Zheng و همکاران (۲۰۲۰) و سجادیان و دامن‌باغ (۱۴۰۰) مطابقت دارد.

آزمون همبستگی میان شادی شهروندان با وضعیت تحصیلات بیانگر رابطه و همبستگی میان این دو متغیر می‌باشد، به طوری که با افزایش سطح تحصیلات شادی شهروندان افزایش می‌یابد که با نتایج تحقیق Kourtit و همکاران (۲۰۲۲) و Loo (2021) مطابقت دارد.

یافته‌های استنباطی حاصل از تأثیر ویژگی‌های مسکن بر شادی نشان می‌دهد که در مجموع امتیاز شادی افرادی که مالک واحد مسکونی خود هستند بیشتر از افراد مستاجر است اما با توجه انجام آزمون ضریب همبستگی ارتباط و همبستگی معناداری بین این دو متغیر از نظر آماری در محدوده مورد مطالعه وجود ندارد و امتیاز شادی شهروندان به نسبت واحد مسکونی که در آن زندگی می‌کنند، متفاوت می‌باشد اما با توجه به آزمون‌های آماری انجام شده تفاوت معناداری بین امتیاز شادی برحسب نوع الگوی مسکن وجود ندارد که با نتایج تحقیق سماواتی و رنجبر (۱۳۹۷) و حکمت‌نیا و همکاران (۱۴۰۰) و فاضلیان و عظیمی (۱۳۹۳) مطابقت دارد.

طبق نتایج آزمون ضریب همبستگی اسپرمن، تمامی متغیرهای پژوهش با توجه به سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ با متغیر وابسته پژوهش در ارتباط هستند و با توجه به مقدار ضرایب همبستگی این ارتباط مثبت می‌باشد. از بین متغیرهای

پژوهش، اشتغال، درآمد، زیباسازی بصری شهر، دسترسی به فضاهای سبز، دسترسی به فضاهای بازی و گردشگری بیشترین ارتباط را متغیر وابسته دارند. و همین طور طبق نتایج آزمون کروسکال-والیس شاخص‌های مورد بررسی در بین مناطق پنجگانه شهر سلمان‌شهر دارای تفاوت معنادار هستند ($p > 0/05$). با توجه به نتایج حاصل از این بخش، از لحاظ شاخص‌های منتخب شهر شاد، میزان برخورداری مناطق مختلف از شاخص‌های پژوهش به صورت یکسان نبوده است که با نتایج تحقیقات اکبری و التیام‌نیا (۱۴۰۰)، آتش‌بار و ایلانلو (۱۴۰۰)، Okulicz-Kozaryn (۲۰۱۷) مطابقت دارد.

در راستای تحقق حقوق شهروندی و توسعه پایدار فضاهای شهری، طی سالیان اخیر مفاهیم متعددی توسط نظریه‌پردازان و برنامه‌ریزان شهری و منطقه‌ای مطرح شده است. شهر سالم، شهر دوست‌دار کودک، شهر سبز، شهر الکترونیک، شهر شاد و ... از این مفاهیم کلیدی هستند. در این میان شهر شاد با دربرگرفتن شاخص‌ها و متغیرهای متعددی، از اهمیت و جایگاه ویژه‌ای برخوردار است به گونه‌ای شهر شاد متضمن سلامت روحی و جسمی شهروندان است.

یکی از نیازها و تمایلات انسان میل به شادی و نشاط است. که به عنوان یکی از احساسات مثبت انسانی، دارای ابعاد و تجلیات مختلف است و نقش تعیین‌کننده‌ای در تأمین سلامت فرد و جامعه دارد. تمدن بشری از آغاز تاکنون، هدف و غایت زندگی را رسیدن به شادمانی دانسته و همواره به دنبال شاد زندگی کردن بوده است (نبوی و همکاران، ۱۳۹۳: ۱۵-۱۶). به عبارت دیگر شادی علت بسیاری از تفکرات و رفتارهای تکامل زاست و شاد بودن هنری است که از عوارض موجود عصر صنعتی می‌کاهد، اما از دیدگاه علمی و آکادمیک کمتر بدان توجه شده است (اقلیما و ابراهیم نجف‌آبادی ۱۳۹۰: ۱). پیشرفت شهرها و صنعتی شدن آنها در قرن حاضر بخصوص شهرنشینی در کلانشهرها باعث بوجود آمدن ناهنجاریهای زیادی شده است. شهرنشینی به عنوان پدیده‌ای که در اثر تداخل جنبه‌های مختلف و ضروری زندگی مدرن، مظهر شبکه‌ای از روابط پیچیده اجتماعی شده است، بستر و شکل‌دهنده بسیاری از چالش‌های اساسی در زندگی شهروندان نیز می‌باشد. بنابراین با توجه به اینکه امروزه شادی در شهرها به مقوله‌ای مهم در سطوح برنامه‌ریزی و طراحی شهری بدل گردیده است توجه به عواملی که در ایجاد شهر شاد می‌تواند سهمی داشته باشد ضروری است. لذا در طراحی و برنامه‌ریزی شهری باید به عوامل ایجاد سرزندگی و شادابی در شهر توجه داشت تا مردم با رغبت بیشتری به استفاده از این فضاها بپردازند.

در غیر اینصورت فضاهای شهری به فضاهای غیرقابل استفاده تبدیل خواهند شد که نه تنها باعث از بین رفتن سرمایه‌گذاری‌های انجام شده می‌شود، بلکه به ایجاد فضاهای ناکارآمد شهری کمک خواهد کرد. بنابراین مسائلی از قبیل زیباسازی و طراحی فضاهای شهری با رویکرد افزایش شادابی شهروندان، برگزاری جشنها و آیین‌ها، طراحی مراکز تفریحی و ورزشی، طراحی فضاهای شهری ایمن در راستای ارتقای احساس امنیت و تعلق مکانی و ... باید مورد بررسی و ارزیابی ویژه در مدیریت شهری باشند.

مجموع نتایج حاصل از این پژوهش از یک سو چارچوب لازم برای بررسی علمی و منطقی شادی در فضای شهری را فراهم آورده و از سوی دیگر زمینه اقدامات آینده در راستای ارتقای کیفیت شادی در فضاهای شهری را فراهم آورد. سنجش مدل پژوهش در فضاهای شهری سلمان‌شهر و دیگر شهرهای ایران می‌تواند درک عمیق‌تری از سازوکار شکل‌گیری شادی در شهر را فراهم آورد.

حامی مالی

این اثر حامی مالی نداشته است.

سه‌م نویسنندگان

نویسنندگان در انجام این پژوهش سهم برابر دارند.

تضاد منافع

نویسنندگان اعلام می‌دارند، هیچ تضاد منافی در رابطه با نویسندگی و یا انتشار این مقاله ندارند.

تقدیر و تشکر

بنا به اظهار نویسنده مسئول، این مقاله مستخرج از رساله دکتری است و حامی نداشته است.

منابع

- ۱) آتش‌بار، هادی و ایلانلو، مریم. (۱۴۰۱). سنجش و رتبه‌بندی مناطق شهری بر اساس شاخص‌های شکوفایی شهری (مطالعه موردی: بندر ماهشهر)، فصلنامه مطالعات توسعه پایدار شهری و منطقه‌ای، (۱) ۳، ۶۸-۷۸.
- ۲) اکبری، محمود و التیامی نیا، رضا. (۱۴۰۰). تحلیل مؤلفه‌های تأثیرگذار بر کیفیت زندگی و رفاه در مادرشهرهای ایران، فصلنامه جغرافیا، (۷۰) ۱۹، ۸۱-۹۶.
- ۳) اورکی، پروش؛ رضایی، محمدرضا؛ مبارکی، محمد و اکبریان رونیزی، سعیدرضا. (۱۳۹۸). تحلیل فضایی عوامل موثر بر شهر شاد از نگاه شهروندان مطالعه موردی: شهر یزد، نشریه شهر پایدار، (۴) ۳، ۴۱-۵۵.
- ۴) جمینی، داود، جمشیدی، علیرضا، اسمعیلی، زهرا. (۱۴۰۰). بررسی و تحلیل وضعیت شهر شاد و شناسایی تعیین‌کننده‌های آن در فضاهای کوچک شهری (مطالعه موردی: شهر روانسر)، فصلنامه سیاست‌گذاری محیط شهری، (۴) ۱، ۱۹-۱۵.
- ۵) حکمت‌نیا، حسن؛ موسوی، میرنجف؛ رسولی، محمد و سعیدپور، شراره. (۱۴۰۰). تدوین سناریوهای موثر بر تحقق پذیری مؤلفه‌های شهر شاد ارومیه، نشریه جغرافیا و توسعه ناحیه‌ای، (۱) ۱۹، ۲۳-۴۵.
- ۶) سجادیان، ناهید و دامن‌باغ، صفیه. (۱۴۰۰). تحلیل جغرافیایی نقش مکان بر احساس نشاط شهروندان اهواز براساس شهر شاد، پژوهش‌های جغرافیایی برنامه‌ریزی شهری، (۳) ۹، ۷۶۱-۷۹۹.
- ۷) سماواتی، سحر و رنجبر، احسان (۱۳۹۷). بازشناسی عوامل مؤثر بر شادی در فضاهای عمومی شهری مطالعه موردی: محدوده پیاده راه مرکز تاریخی تهران، مطالعات شهری، (۱) ۱۹، ۱-۱۸.
- ۸) فاضلیان، پوراندخت و عظیمی، صابر. (۱۳۹۳). بررسی دیدگاه معلمان در مورد چگونگی شاداب‌سازی مدارس با توجه به استانداردهای کالبدی طراحی فضای آموزشی، پژوهش‌های تربیتی، (۳) ۱۹، ۴۱-۶۱.
- ۹) صادقی، خدیجه، بذرافشان، جواد، حاجی نژاد، علی، یاسوری، مجید (۱۴۰۱). تحلیل عوامل و محرک‌های موثر بر شادابی خانوارهای روستایی شهرستان تربت‌حیدریه، فصلنامه جغرافیا، (۷۳) ۲۰، ۶۳-۷۹.
- ۱۰) کریمی یزدی، اعظم، براتی، ناصر، زارعی، مجید (۱۳۹۴). ارزیابی تطبیقی ادراک فضای شهری از نظرگاه مخاطبین و متخصصین عرصه شهری (مطالعه موردی مجموعه شهری امامزاده صالح تجریش تهران)، مجله باغ نظر، (۴۵) ۱۳، ۱۳-۲۶.
- ۱۱) مغانی رحیمی، بهنام (۱۳۹۹). برنامه ریزی شهر سالم با رویکرد توسعه پایدار (مناطق چهارگانه شهر کرمان)، فصلنامه جغرافیا، (۶۷) ۱۸، ۱۳۱-۱۴۱.
- ۱۲) مونتگمری، چارلز (۱۳۹۶). شهر شاد، ترجمه حسین حاتمی نژاد، محمدرضا سلیمان زاده، باقر فتوحی مهربانی، تهران: انتشارات آراد کتاب، چاپ اول.
- 13) Atashbar, H., & Ilanlo, M. (1401). Measuring and ranking urban areas based on urban prosperity indicators (case study: Bandar Mahshahr), Urban and Regional Sustainable Development Studies Quarterly, 3 (1), 68-78. [Persian]
- 14) Akbari, M., & Al-Tiyaminiya, R. (1400). Analysis of the factors affecting the quality of life and well-being in the mother cities of Iran, Geography Quarterly, 19 (70), 81-96.

- 15) PintoCorreia, T. (2016). Urban population looking for rural landscapes: different appreciation patterns identified in Southern Europe. *Land Use Policy*, 53 (2), 44–5. [Persian]
- 16) Ballas, D. (2018). The geography of happiness, inaugural address, University of Groningen. Groningen.
- 17) Carlsen, F. & Leknes, S. (2021). Mobility and urban quality of life. *Reg. Stud.* 55 (2), 245–255.
- 18) Fazelian, P., & Azimi, S. (2013). examining teachers' views on how to refresh schools according to the physical standards of educational space design, *Educational Research*, 29 (3), 41-61. [Persian]
- 19) Gemini, D. Jamshidi, A., & Esmaili, Z. (1400). survey and analysis of the state of the happy city and identification of its determinants in small urban spaces (case study: Ravansar city), *Urban Environment Policy Making Quarterly*, 1 (4), 15-29. [Persian]
- 20) Hekmatnia, H., Mousavi, M., Rasouli, M., & Saeedpour, S. (1400). Compilation of scenarios affecting the realization of the components of the happy city of Urmia, *Journal of Geography and Regional Development*, 19 (1), 23- 45. [Persian]
- 21) Karimi Yazdi, A., Brati, N., & Zarei, M. (2014). comparative evaluation of the perception of urban space from the point of view of the audience and specialists of the urban area (a case study of Imamzadeh Saleh Jijrish urban complex in Tehran), *Bagh Nazar magazine*, 13 (45), 13-26. [Persian]
- 22) Hilling, D. (2022). *Transport and the Developing Countries*. Routledge, London and New York.
- 23) Kourtit, K., Peter, S., & Umut Türk, M, (2022). City love and place quality assessment of liveable and loveable neighbourhoods in Rotterdam, *Land Use Policy*, Vol. 119 (5) 106-109, <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2022.10610>
- 24) Kourtit, K. (2021). City intelligence for enhancing urban performance value: a conceptual study on data decomposition in smart cities. *Asia-Pac. J. Reg. Sci.* 5 (1), 191–222.
- 25) Kourtit, K., & Nijkamp, P. (2018). Big data dashboards as smart decision support tools for iCities – an experiment on Stockholm. *Land Use Policy*, 71 (1), 24–35.
- 26) Kourtit, K., Osth, J., Nijkamp, P., (2020). My home is my castle – assessment of city love in Sweden. *Int. J. Inf. Manag.* <https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2020.102213>.
- 27) Kourtit, K., Neuts, B., Nijkamp, P., & Wahlstrom, M.H. (2020). A structural equation model for place-based city love: an application to swedish cities. *Int. Reg. Sci. Rev.* 0160017620979638.
- 28) Kourtit, K., Nijkamp, P., & Wahlstrom, M. (2020). How to make cities the home of people—a ‘Soul and Body’ analysis of urban attractiveness. *Land Use Policy*. <https://doi.10.1016/j.landusepol.2020.104734>
- 29) Lee, S.W., Ellis, C.D., Kweon, B.K., & Hong, S.K. (2008). Relationship between landscape structure and neighborhood satisfaction in urbanized areas. *Landsc. Urban Plan.*
- 30) Krugman, P. (2019). Increasing returns and economic geography. *J. Polit. Econ.* 99 (3), 483–489.
- 31) Loo, B.P.Y., & du Verle, F. (2017). Transit-oriented development in future cities: towards a two-level sustainable mobility strategy. *Int. J. Urban Sci.* 21 (1), 54–67.
- 32) Loo, Becky P.Y. (2022). Walking towards a happy city, *Journal of Transport Geography*, 93 (1), 103078, <https://doi.org/10.1016/j.jtrangeo.2021.103078>
- 33) Mughani Rahimi, B. (2019). Planning a healthy city with a sustainable development approach (four regions of Kerman city), *Geography Quarterly*, 18 (67), 131-141. [Persian]
- 34) Montgomery, C. (2016). *Shahr Shad*, translated by Hossein Hataminejad, Mohammad Reza Suleimanzadeh, Baqir Fatuhi Melabh, Tehran: Arad Kitab Publishing House, first edition. [Persian]
- 35) Okulicz-Kozaryn, A. (2017). Unhappy metropolis (when American city is too big), *Cities*, 61, 144–155, <http://dx.doi.org/10.1016/j.cities.2016.04.011>
- 36) Oraki, P., Rezaei, M., Mubaraki, M., & Akbarian Ronizi, S. (2018). Spatial analysis of factors affecting the happy city from the perspective of the citizens of a case study: Yazd City, *Shahr Padayar Magazine*, 3 (4), 41-55. [Persian]
- 37) Revi, A., Satterthwaite, D., Aragon-Durand, F., Corfee-Morlot, J., Kiunsi, R.B.R., Pelling, M., Roberts, D., Solecki, W., Pahwa Gajjar, S., & Sverdluk, A. (2014). Towards transformative adaptation in cities: the IPCC’s fifth assessment. *Environ. Urban.* 26 (1), 11–28
- 38) Taaffe, E.J., Gauthier, H.L., & O’Kelly, M.E. (2021). *Geography of Transportation*, Second edition. Prentice Hall, Upper Saddle River.
- 39) Sadeghi, K., Bazarafshan, J., Hajinejad, A., Yasuri, & M. (1401). Analysis of the factors and drivers affecting the vitality of rural households in Torbat-Hydariah, *Geography Quarterly*, 20 (73), 63-79. [Persian]
- 40) Sajjadian, Nahid, Damanbagh, Safiya (1400). Geographical analysis of the role of place on Ahvaz citizens' sense of vitality based on Shad city, *Urban Planning Geographical Researches*, 9 (3), 799-761. [Persian]

- 41) Samavati, S., & Ranjbar, E. (2017). Identifying the factors affecting happiness in urban public spaces, a case study: the pedestrian area of the historical center of Tehran, *Urban Studies*, 29 (1), 1-18. [Persian]
- 42) Wahlstrom, M., Kourtit, K., & Nijkamp, P. (2020). Planning cities4People—a body and soul analysis of urban neighbourhoods. *Public Manag. Rev.* 22 (5), 687–700. <https://doi.org/10.1080/14719037.2020.1718190>.
- 43) United Nations. (2018). *World Urbanization Prospects: The 2018 Revision*. UN, New York. Victoria Transport Policy Institute, 2020. Online TDM Encyclopedia. <http://www.vtpi>.
- 44) Youssouf, S., Houot, H., Vuidel, G., Pujol, S., Mauny, F., & Foltete, J.C. (2020). Combining visual and noise characteristics of a neighborhood environment to model residential satisfaction: an application using GIS-Based Metrics. *Landsc. Urban Plan.* 20 (4), 103932. <https://doi.org/10.1016/j.landurbplan.2020.103932>